

AP 1 ANALYSE AF MASKINOMKOSTNINGER 2017

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Nøgletallet "maskinomkostninger inkl. arbejde" er analyseret ud fra flere vinkler.

Nøgletallet "Maskinomkostninger inkl. arbejde" er sammensat af forskellige omkostningsposter, der relaterer sig til maskinerne og arbejdet i marken. Definitionen er følgende:

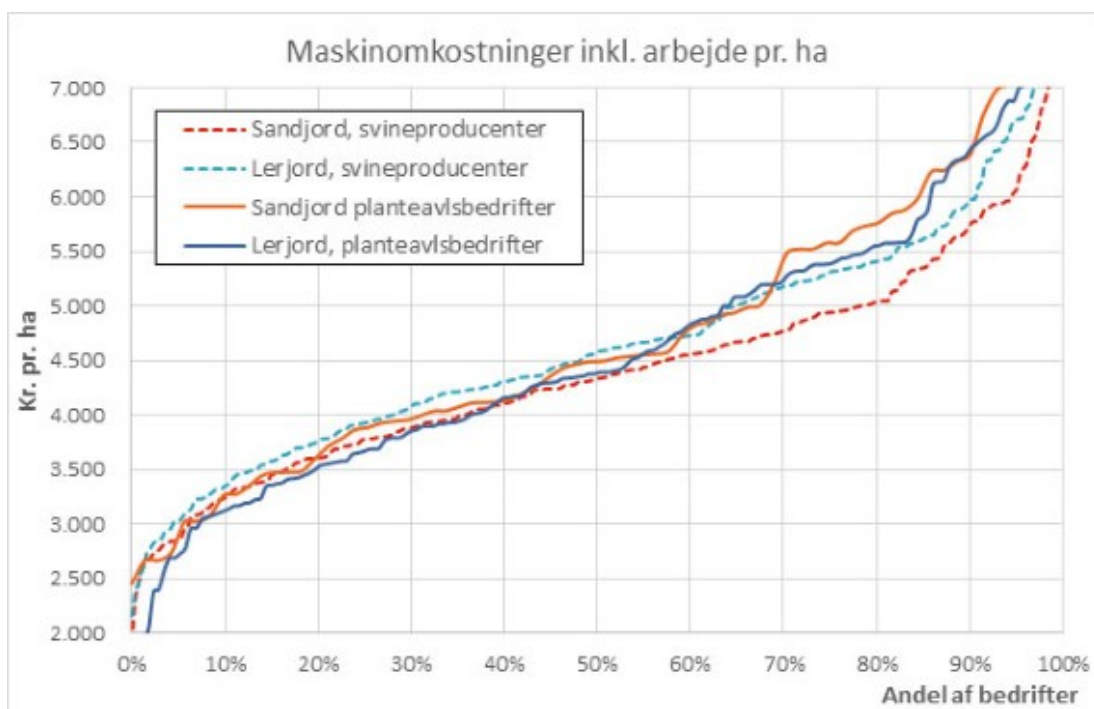
Maskinomkostninger inkl. arbejde:

- Afskrivning maskiner
- Forrentning maskiner
- Vedligehold maskiner
- Brændstof
- Maskinstation (netto)
- Løn
- Ejerløn

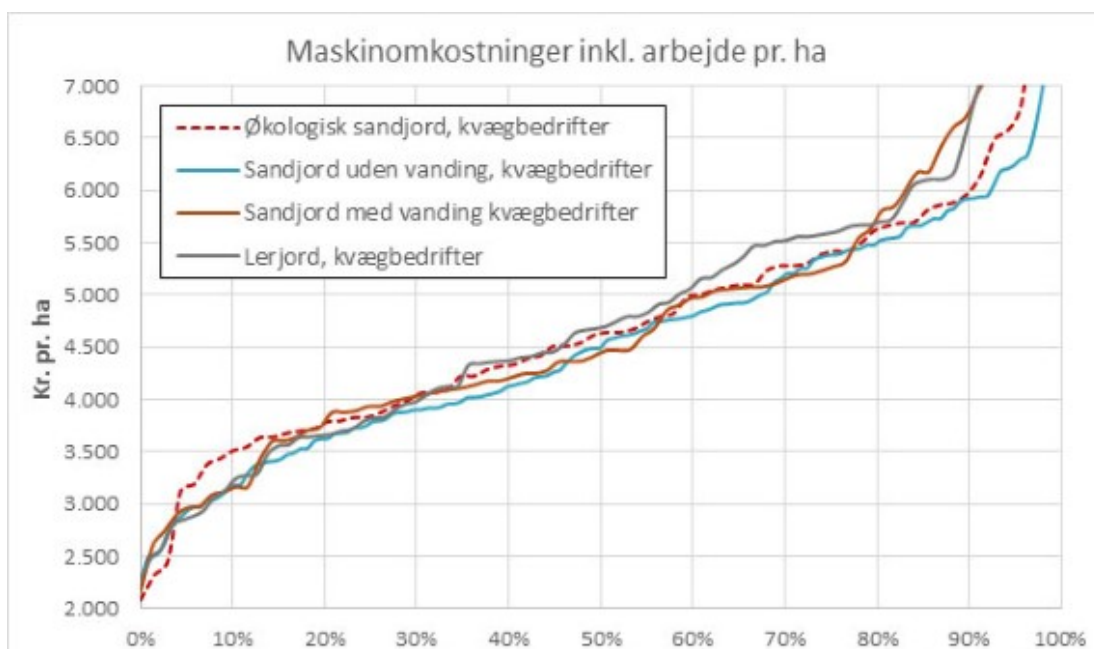
Maskinomkostningerne inkl. arbejde udgjorde i 2017 omkring 45 pct. af de samlede omkostninger (stykombkostninger, kapacitetsomkostninger og kapitalomkostninger) i driftsgrenen på bedrifter med overvejende plante- og svineproduktion. På konventionelle kvægbedrifter udgør andelen 50-55 pct. og på økologiske kvægbedrifter er andelen helt oppe på 60-65 pct. Betydningen af at holde styr på maskinomkostningerne inkl. arbejde og tilpasse maskin- og arbejdskapaciteten til bedriftens markopgaver kan derfor ikke undervurderes.

Figur 1 og figur 2 viser, at spredningen i maskinomkostninger inkl. arbejde er meget stor og med nogenlunde ens forløb for de enkelte driftsgrene og JB-typer. Figur 1 viser spredningen på

bedrifter med overvejende plante- og svineproduktion, og figur 2 viser spredningen på kvægbedrifter, herunder også økologiske kvægbedrifter. Maskinomkostningerne inkl. arbejde svinger omkring et gennemsnit på ca. 4.500 kr. pr. ha, hvor bedrifter på lerjord og økologiske bedrifter ligger i overkanten af gennemsnittet, og bedrifter på sandjord ligger i underkanten af gennemsnittet. Bedrifter med vanding på sandjord ligger dog ikke uventet også i overkanten af gennemsnittet.

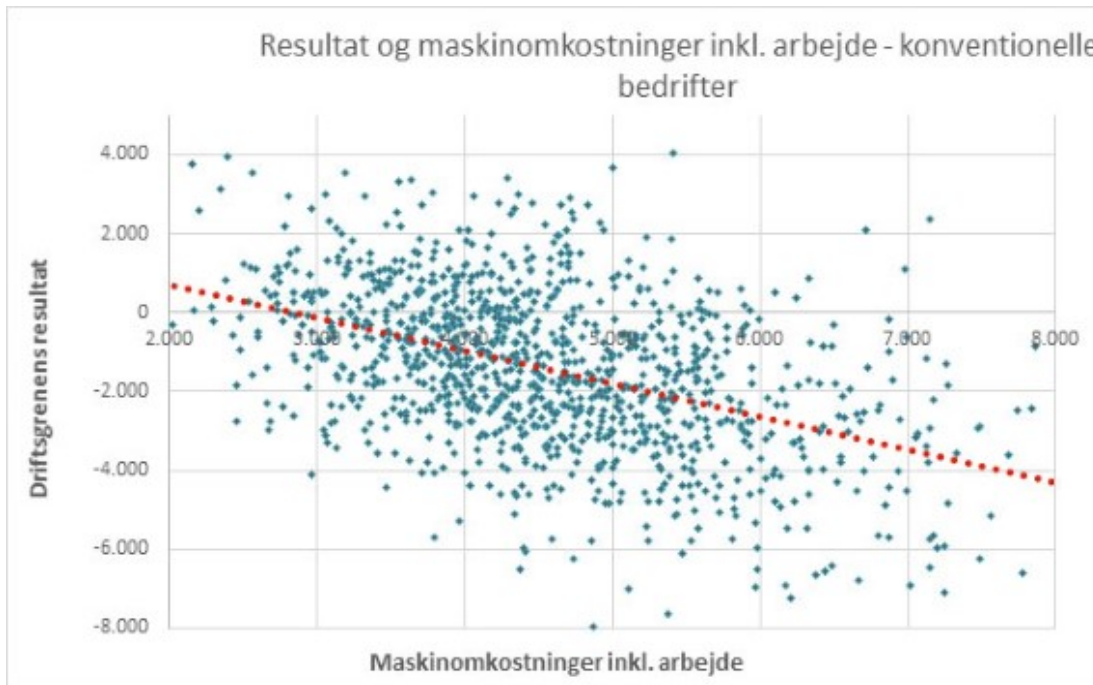

Figur 1. Spredningen i "Maskinomkostninger inkl. arbejde", fordelt på jordtype og bedriftstyperne planteproduktion og svineproduktion

Figur 2. Spredningen i "Maskinomkostninger inkl. arbejde", fordelt på jordtype og driftsform på kvægbedrifter

For at understrege betydningen af at optimere sine maskinomkostninger inkl. arbejde viser en analyse af driftsgrenens resultat og maskinomkostningernes størrelse en ganske stor sammenhæng, den såkaldte korrelation. Ved en korrelation på 0 er der ingen sammenhæng, og er korrelationen 1, svinger driftsgrenens resultat helt synkront med størrelsen af maskinomkostningerne inkl. arbejde. Analysen af de konventionelle bedrifter med salgsafgrøder viser en korrelation tæt på 0,5, og det kan fortolkes således, at holder man godt styr på sine maskinomkostninger, er der en stor sandsynlighed for samtidig at forbedre driftsgrenens samlede resultat. Figur 3 viser sammenhængen mellem driftsgrenens resultaterne og størrelsen af maskinomkostningerne inkl. arbejde for alle de konventionelle bedrifter med salgsafgrøder. Den beregnede tendenslinje viser, at ved flere maskinomkostninger inkl. arbejde falder driftsgrenens resultat.

Figur 3. Sammenhængen mellem "Maskinomkostninger inkl. arbejde" og "Driftsgrenens resultat".

For de økologiske bedrifter er sammenhængen mellem driftsgrenens resultat og maskinomkostningerne inkl. arbejde mindre udtalt, bl.a. på grund af det større bruttoudbytte på de økologiske bedrifter, hvor omkostningerne således er mindre bestemmende for driftsgrenens resultat.

Hovedkonklusionen af analyserne må dog stadig være: en optimering af dine maskinomkostninger inkl. arbejde vil med meget stor sandsynlighed medføre et forbedret resultat af din driftsgren med salgsafgrøder.

